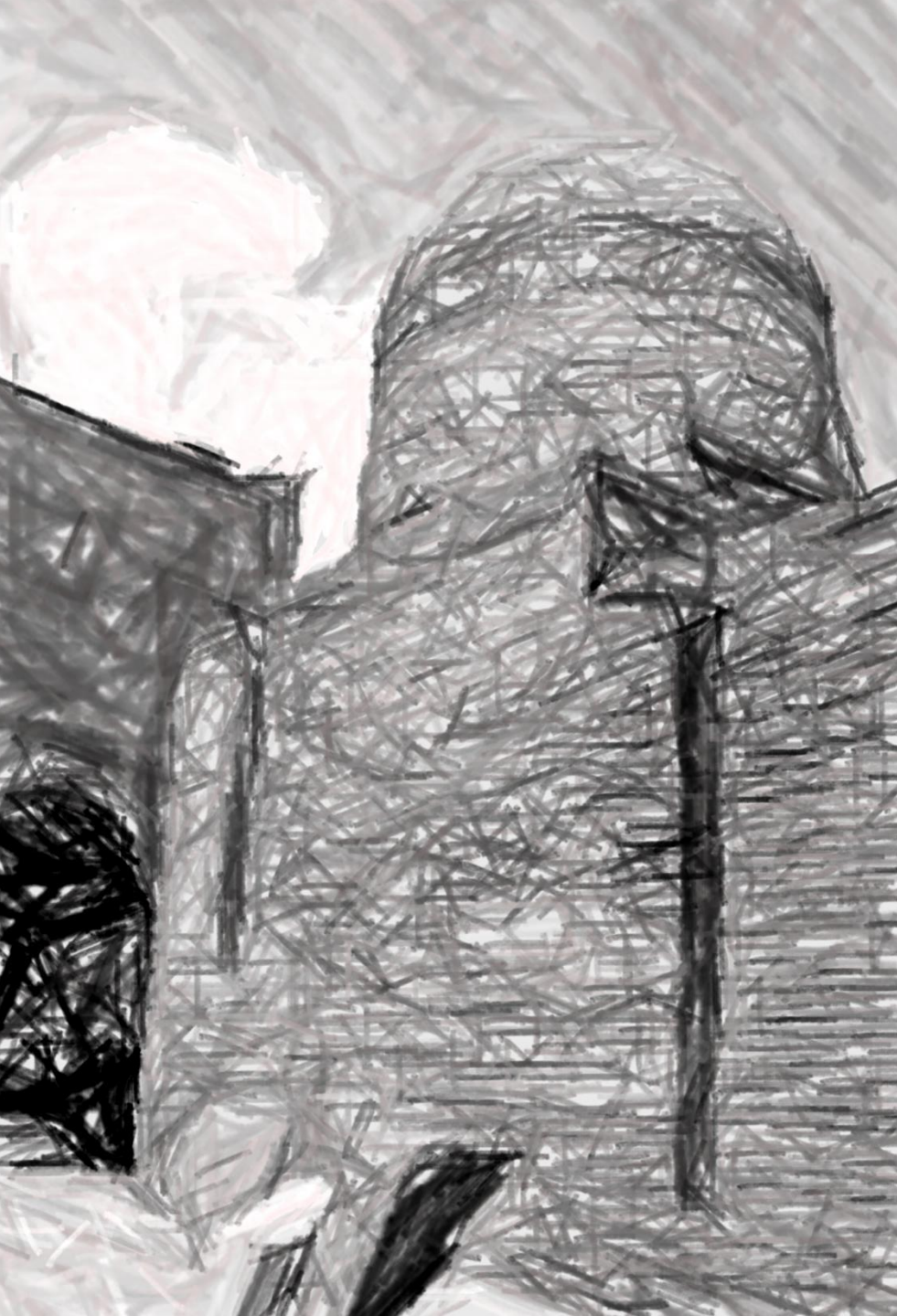

آرامگاه استر و مُردِ خای

□ مقبره استر و مردخای در مرکز شهر همدان، ابتدای خیابان دکتر شریعتی قرار دارد. مصالح ساختمانی بنای این مقبره از سنگ و آجر است و به سبک بناهای اسلامی ساخته شده است. از شکل ظاهر و سبک معماری این اثر، چنین بر می آید، که ساختمان فعلی آن در قرن هفتم هجری بر روی ساختمان قدیمی تری که متعلق به قرن سوم هجری بوده است، بنا شده باشد.

آرامگاه استرومردخای

ساعات بازدید } همه دوزه از ۹ صبح تا ۱۳
بعد از ظهر از ۴ تا ۷
جمعه ها بعد از ظهر و شنبه ها آرامگاه تعطیل است
لطفاً زنگ بزنید

. قسمتهای مختلف بنا شامل : مدخل ورودی، دهلیز، مقبره ، ایوان و شاه نشین است. یک جلد کتاب آسمانی "تورات" که قدمت بالایی دارد و بر پوست آهو نوشته شده است، در حفاظ استوانه ای شکلی در سازمان میراث فرهنگی استان نگهداری می شود.

در وسط فضای مربع شکل مقبره ها، دو صندوق منبت کاری شده زیبا بر روی این قبور قرار دارد. در بالای قبر جنوبی، که آن را به استر نسبت می دهند، صندوق منبت کاری عتیقه و نفیسی قرار دارد، که قدیمی تر است و صندوق دوم که بر روی قبر مرد خای قرار دارد، بسیار شبیه صندوق اولی است و حدود در سال ۱۳۰۰ توسط استاد عنایت الله این حضرت قلی توپسرکانی، که یکی از منبت کاران برجسته زمان خود بوده، ساخته شده است. ترجمه خطوط عبری روی صندوق متعلق به استر، که بانی صندوق را معرفی میکند، چنین است : " امر کرد به ساختن این صندوق ، بانوی عفیفه صادق، جمال ستام و برادران دانشمند او، که به طبابت موکلند: جمال الدوله و یوحزقیا و جمال الدوله یشوعا و یشعل ، که هر سه نفر برادر خانم جمال ستام هستند".

استر) به عبری: אֲבִיהַי (دختر ابیهیل) به
انگلیسی (Abihail) :، تبعیدی ساکن
شوش و قهرمان کتاب استر است. نام استر
احتمالاً برگرفته از پارسی باستان استار به
معنی ستاره است. او یکی از کسانی است
که همدسه نامیده شده، گواهی بر اینکه
یهودیان (همانند قهرمان‌های کتاب دانیال)
صاحب ۲ نام بوده‌اند. او در کودکی یتیم
بوده و پسر عمویش مردخای، سرپرست او
شده و او را بزرگ کرده است.
برخی نام استر را فارسی و از ریشه ستاره
یا اختر دانسته‌اند. همچنین احتمال دارد
نام استر از ستاره زهره که در یونانی آستر
نامیده می‌شود، ریشه گرفته باشد. استر در
عبری به معنی پوشانده شدن است، و
برخی یهودیان گفته‌اند که چون دین و نژاد
خود را از پادشاه مخفی کرد، استر نام
گرفت. همچنین ممکن است استر از واژه
اکدی ایشتار که در خاورمیانه به عنوان
ایزدبانو مورد پرستش بود، گرفته شده
باشد.

نمای داخلی
آرامگاه

ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.
ל. ה. ח. כ. פ. כ.

בית בוש

ש
א
ל
מ
י
ש
א
ל
מ
י
ש

מלכות ישראל

نوشته ها به خط عبری داخل آرامگاه

بر بالای دیوار مقبره نیز، کتیبه ای به زبان عبری و به صورت برجسته گچ بری شده است. خطوط عبیر روی صندوق استر، و گچ بری های برجسته، متعلق به قرون هشتم یا نهم هجری می باشند. در مورد هویت مدفون این بقعه ، تاکنون نظرات متفاوتی داده شده است، اما روایت مشهورتر ، که با روایت مورخین یونانی و روایت تورات در مورد سرگذشت استر و مردخای تطبیق دارد به شرح زیر است:

اردشیر پسر خشایارشا ، " اردوان " را به تخت سلطنت نشانید. وی چهل و یک سال سلطنت کرد و اختلاف با مصر را که ۱۵ سال به طول انجامید ، به نفع ایرانیان خاتمه داد. اردشیر با دختری از یهود به نام استر، که خواهر زاده یکی از درباریان یعنی مردخای بود، ازدواج کرد.

□ به این ترتیب یهودیان در دربار اردشیر نفوذ زیادی پیدا کردند. در این بین، شخصی به نام هامان که او نیز از درباریان با نفوذ و پر قدرت بود، نسبت به نفوذ روز افزون یهودیان حسادت نمود و از این رو فرمان قتل یهودیان را از اردشیر گرفت.

اما مردخای به وسیله استر همسر اردشیر، این فرمان را از شاه پس گرفت و آنان را نجات داد. از آن پس، یهودیان در اواخر اسفند و اوایل فروردین هر سال (مصادف با ۱۳-۱۵ آدار، در گاهشمار کلیمیان) در سالروز نجات کلیمیان از قتل عام، با دعا و گرفتن روزه و خواندن طومار مگیلا، یاد آن را گرامی می دارند و به عنوان "جشن پوریم" برگزار میکنند.

این اثر تاریخی از یک طرف، برای قوم یهود زیارتی و قابل احترام است، و از طرف دیگر، بعنوان یک اثر تاریخی، واجد ارزش است.

در خصوص نام استر باید گفت که نام اصلی او "هدسه" بوده، اما چون به طرز شگفت آوری زیبا خوش سیما بوده است، نام استر یعنی ستاره را بر وی نهاده اند. وی دختر فردی به نام "ابی حایل" بوده است، که در حدود ۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح در سرزمین پارس به دنیا آمده و بعد از فوت پدر و مادرش، عمویش (مردخای) سرپرستی او را به عهده گرفته است.

مردخای از خانواده شاول و از رجال دربار اخشویرش (خشایارشا) و مربی هدسه، دختر عمومی خود بود، که به منصب وزارت نیز رسیده است. وی پسر "یائیز"، از نواده های یعقوب پیامبر و از نژاد بنیامین بوده است.

منبع : http://www.hamedan.ir/hamedan/fa/History_Es.asp

عکاس : مرگان دولت آبادی / خرداد ۱۳۹۰

mojgandolatabadi@yahoo.com